

HET SLACHTOFFER ANNO NU

Site en teksten © De Satiricus.nl, 16 oktober 2007

In haar fraaie landhuis in Schaerbeek, een buitenwijk van Brussel, legt psychologe Elsa Biks uit wat het betekent om geen dwangneurose te hebben. 'Een lijder aan ondwangneurose voelt geen enkele dwang om deuren te controleren die al dichtzitten, schoenen recht naast elkaar in de kast te zetten, niet op de lijntjes van stoeptegels te lopen, of alsmaar te controleren of het gas wel uit is.'

Biks is getrouwd met onderzoeker Ron Mos van de universiteit van Leuven. Ze hebben beiden geen last van dwangneuroses en voelen zich doorgaans erg prettig. Niemand die het bed uitstapt om te controleren of het gas wel uit is, of die de gordijnen blijft rechtekken ook al zijn ze al dicht.

Biks: 'We hadden wel een gevoel dat we iets misten want je hersens snakken naar het zaaien van terreur in je persoonlijkheid.'

Uit intense, nachtelijke gesprekken over hun vak leerden ze van elkaar dat het niet hebben van ondwangneuroses een problematische kwestie is, waarvan de negatieve kant nog niet goed onderkend wordt in België. Ze zijn nu bezig met een onderzoek ernaar.

Biks schenkt thee in, vol vertrouwen, geen enkele noodzaak om de pot precies midden op het theelicht te zetten. Ook het kopje wordt niet midden op de onderzetter geplaatst.

'Mensen denken dat het leuk is als je geen last hebt van dwangneuroses. Dat is een mythe. De dwangneuroselijder weet niet beter. Maar de ondwangneuroselijder is zich bewust van zijn niet-gebrek. Zo kunnen Belgen niet meepraten met andere Europese volken, die wel een dwangneurose hebben, waardoor we risico lopen op wat de neurologische wetenschap 'medische buitensluiting' noemt. Wist je dat de Europese Unie de meeste medische subsidiegelden besteedt aan instituten die dwangneurose onderzoeken? Geen cent hiervan gaat naar ons want wij zijn zogenaamd geen lijders.'

Mos: 'Vooraf Nederlanders en Britten, maar ook Fransen en Duitsers zijn fanatieke dwangneuroselijders. Daar worden me toch een partij schoenen recht naast elkaar gezet en niet over lijntjes van tegels gelopen. Dat zie je aan elke stad in Holland: bossen mos tussen de tegels.'

Mos legt uit dat het zelfvertrouwen van Belgen door de ondwangneurose een stuk minder is geworden. 'Nu kampen wij

Belgen met een minderwaardigheidscomplex, omdat we minder mens menen te zijn dan onze burens, die wel problemen hebben die serieus worden genomen. Ik denk dat de schade voor het Bruto nationaal product van België gigantisch is.'

Belgisch beroemdste ondwangneurosepatiënt en promotor van ondwangneuroselijders, weerman Alex Deruddere, belt juist aan. Deze kalende, goedlachse weerman presenteert op Canvas al jarenlang vrolijk regenbuien en zonnestrallen. Hij komt vrolijk binnen, slaat Biks en Mos op hun schouders en geeft ons ook een ferme knuffel, waarna hij op de bank ploft zonder op te letten of hij op het juiste kussen terecht komt.

Hij kucht eventjes en zegt: 'Inderdaad, ik ben een beroemde Belg en het niet hebben van een dwangneurose zit mij erg dwars. Ik wil dat ook, net als mensen in omringende landen. Dan zou ik bijvoorbeeld bij het wijzen op de weerkaart niet over de landsgrenzen durven gaan met mijn aanwijfsstok, zoals sommige neurotische collega's in Denemarken. Dan voel ik mij ook volwassen worden. Nu schaam ik me voor mijn gezond-zijn.'

Deruddere is boegbeeld geworden van de door de overheid bedachte campagne, die de lijdens aan ondwangneurose een gezicht moet geven. 'Dat men mij tot een soort symbool heeft gebombardeerd, is een verantwoordelijkheid die ik niet uit de weg ga. Ik vind mezelf ook een logische keus. Ook ik ga naar praatgroepen, ook ik moet me uitspreken, en dat ik daar ook met mijn alcoholproblemen terecht kan, is alleen maar praktisch.'

Mos, Biks en Deruddere slaan van het ene moment op het andere over op het maken van grappen en laten ons een beetje beteuterd achter. Later wordt flink wijn geschonken, lekker slordig met druppelen, en brouwt Mos zonder enige nervositeit een stoofpot in elkaar. De kruidenpotjes staan in een wirwar door elkaar in de kast, zien we, net als de flessen wijn op de grond.

We zeggen dat wij in ons geval veel te dwangmatig een gerecht hadden willen maken om zo de stoofpot tot een goed einde te kunnen brengen.

Mos, al roerend: 'Zie je, en daarmee scoor je overal in Europa.'

EINDE